

DEKRET POLSKIEGO KOMITETU WYZWOLENIA NARODOWEGO

z dnia 1 grudnia 1944 r.

o spisie ludności i gospodarstw rolnych na wyzwolonych terenach Rzeczypospolitej Polskiej.

Zorganizowanie planowej interwencji czynnika publicznego dla usprawnienia na wyzwolonych terenach Rzeczypospolitej najważniejszych dziedzin życia gospodarczego a w szczególności rolnoaprowizacyjnych, uzyskanie możliwie dokładnych danych liczbowych, odnośnie charakterystyki społecznej ludności, wymaga przeprowadzenia spisu ludności i gospodarstw rolnych, w okresie toczących się jeszcze zmagani wojennych; przeto na podstawie ustawy Krajowej Rady Narodowej z dnia 15 sierpnia 1944 r. o tymczasowym trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 3) — Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego postanawia a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. Zarządza się na wyzwolonych terenach Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzenie spisu ludności i gospodarstw rolnych.

Art. 2. Spis dotyczy:

- a) wszystkich osób obecnych, meldowanych lub niemeldowanych, mających faktyczne miejsce zamieszkania w jakimkolwiek domu, na wozach, taborach, barkach lub łodziach albo innych temu podobnych ruchomych urządzeniach mieszkalnych, znajdujących się w obrębie obwodu spisowego;
- b) wszystkich osób, meldowanych lub niemeldowanych, przebywających czasowo, to jest mających faktyczne miejsce zamieszkania w innej miejscowości;
- c) wszystkich mieszkańców czasowo nieobecnych w miejscu swego faktycznego zamieszkania z powodów natury przemijających;
- d) gospodarstw rolnych.

Art. 3. Terminy i tryb spisu oraz województwa bądź powiaty lub gminy, na których ustały bezpośrednio działania wojenne i gdzie wobec tego możliwe już jest (lub będzie) jego przeprowadzenie, określa rozporządzenia Kierownika Resortu Administracji Publicznej w porozumieniu z Kierownikami Resortów Obrony Narodowej i Bezpieczeństwa Publicznego.

Art. 4. Wszelkie władze, urzędy i zakłady publiczne są zobowiązane współdziałać przy przeprowadzaniu spisu.

Art. 5. Dla przeprowadzenia pełnego zestawienia stanu ludności z okresu przedwojennego z danymi spiszowymi, Kierownik Resortu Administracji Publicznej może wydawać zarządzenia o obowiązku składania wszelkiego rodzaju zeznań, dokumentów i ksiąg w departamencie Ewidencji Ludności Resortu Administracji Publicznej.

Art. 6. Kto umyślnie lub z niedbalstwa:

- a) będąc powołanym na komisarza lub kontrolera spisowego, odmówi wykonania zleconych funkcji;
- b) kto odmówi dostarczenia dokumentów, czy ksiąg lub wezwany do dostarczenia ich nie dostarczy;
- c) kto złoży zeznania nieprawdziwe, uchyli się od złożenia formularzy lub zeznania;
- d) kto wzbrania się wpuścić organa spisowe do mieszkania lub budynku;

e) kto w inny sposób przeszkadza organom spisowym w wykonaniu ich czynności, lub wywiera wpływ na inne osoby w kierunku uchylenia się od złożenia zeznań, albo złożenia zeznań nieprawdziwych lub w sposób sprzeczny z przepisami

— ulega karze grzywny do 50.000 zł (pięćdziesiąt tysięcy złotych) z zamianą, w razie niemożności jej uiszczenia, na karę aresztu do trzech miesięcy.

Do orzekania o powyższych wykroczeniach właściwe są powiatowe władze administracji ogólnej na wniosek organów spisowych.

Art. 7. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Kierownikowi Resortu Administracji Publicznej i innym Kierownikom Resortów we właściwym każdemu z nich zakresie działania.

Art. 8. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Krajowej

Rady Narodowej:

Bolesław Bierut

Przewodniczący Polskiego Komitetu

Wyzwolenia Narodowego:

Edward Osóbka-Morawski

w/z Kierownik Resortu Administracji Publicznej:

Mgr Adam Ostrowski